

històriacatalunya

Josep Tarradellas i Antònia Macià a Montserrat el dia que es van casar, el 1927. ARXIU M. TARRADELLAS I MACIÀ

La biografia del jove Tarradellas: de 'L'Intransigent' a l'exili

L.S. * BARCELONA

A l'Arxiu Montserrat Tarradellas i Macià que està dipositat al monestir de Poblet hi ha dos milions de documents que permeten resseguir la història recent del país. El projecte que ha iniciat Edicions DAU amb la publicació del llibre *Josep Tarradellas. Dels orígens a la República (1899-1936)* té un doble objectiu: editar una biografia exhaustiva de l'expresident català a partir de noves recerques i publicar els textos més importants, la majoria inèdits, que té dipositats l'Arxiu Tarradellas. Aquest primer volum de la biografia, escrit per l'historiador Joan Esculies, s'acosta als primers 40 anys de la seva vida -els orígens, la introducció a l'activisme català, el naixement d'ERC, l'entrada a la conselleria de Governació fins a l'inici de la Guerra Civil- "sense cap intencionalitat d'exaltar la figura o les accions del president", posava en relleu Esculies durant la presentació.

L'autor revela en el llibre que Tarradellas va veure en la política una vàlvula d'escapament familiar, demostra en diversos articles que mai va ser un "nacionalista radical" malgrat que escrivia a *L'Intransigent* i fins i tot analitzava el Sinn Féin, i també incideix en les raons de la ruptura amb Macià que atribueix a corrents polítics dins ERC. Els altres tres volums de la biografia els escriuran historiadors experts en cada etapa (Guerra Civil, exili i restabliment) i es publicaran del 2013 al 2015.

LITERATURA

L'ofuscació d'Anna Maria Dalí contra Gala i el surrealisme

'Salvador Dalí vist per la seva germana', reeditada amb inèdits

Vida secreta, de Salvador Dalí, va indignar tant la seva germana Anna Maria que en va escriure una rèplica l'any 1948. Viena la torna a publicar, amb un estudi de Marióna Seguranyes i documents inèdits

JORDI NOPCA

BARCELONA. *Salvador Dalí vist per la seva germana*, publicat per primer cop el 1949 a Juventud, és un llibre que va portar cua. "Sense un context acurat, pot costar d'entendre", assegurava ahir Marióna Seguranyes, que s'ha encarregat de la nova edició d'aquest "clàssic en els llibres de records", en paraules d'Enric Pujol, director de la col·lecció *La Memòria dels Dies*, de Viena Edicions: a més d'oferir la versió original del text -la primera edició va ser una traducció castellana-, la historiadora de l'art ha furgat en arxius i biblioteques per oferir documents i fotografies inèdites i reconstruir la biografia de l'autora, Anna Maria Dalí (1908-1989). "La seva prosa és molt reflexiva, gairebé visionària, evocadora -explicava ahir Seguranyes-. *Salvador Dalí vist per la seva germana* és un llibre meditat durant anys. Escriure'l va ser un acte de valentia i ardiment".

Mentides i veritats

La guspira que va despertar la creativitat d'Anna Maria Dalí va ser la lectura de *Vida secreta* (l'edició castellana, publicada a Buenos Aires, és del 1944). En el seu exemplar, Anna Maria escrivia: "Me limito a anotar lo que positivamente sé que es cierto y lo que es falso". Quatre anys després, la germana petita del pintor, esperonada pel periodista Manuel Brunet, escrivia un llibre de records sobre la infantesa passada a Figueres i Cadaqués al costat del seu germà. "Rellegint *Salvador Dalí*

Els germans Dalí amb el seu pare l'estiu del 1948, any en què Anna Maria ja treballava secretament en el manuscrit del llibre. ARXIU EMILIA POMÉS

vist... t'adones que Anna Maria és germana de Dalí també en les seves obsessions: les formigues i les ombres apareixen constantment", recordava Seguranyes. "En el llibre, Anna Maria culpa Gala del canvi estètic del seu germà; per ella, el surrealisme taca la pintura de Salvador Dalí". Model del pintor durant la primera meitat de la dècada del segle XX, Anna Maria no va acabar de pair que Salvador deixés enrere l'etapa en què tots dos germans vivien atrapats per l'experiència de l'Empordà: "Salvador Dalí es decideix a crear una realitat paral·lela

que no li faci mal, i a partir d'aquí s'aniria acostant al surrealisme; Anna Maria no va superar els anys de contemplació malenconiosa, la relació del seu germà amb Gala la va ofuscar". Després de l'aparició del llibre, Dalí va publicar una nota en què va acusar Anna Maria d'especular "materialment" i de manera "pseudosentimental" amb el seu nom, a més de vendre quadres seus sense permís. El pare Dalí va escriure una carta al pintor solidaritzant-se amb el llibre de la seva filla. La relació entre els dos germans havia quedat tocada de mort. —

EMILI TEIXIDOR

Escriptor i educador

L'Editorial Cruïlla (Grup SM) i el seu equip humà lamenta profundament aquesta pèrdua i es suma a les mostres de condol a la família i al món de l'ensenyament i la cultura en general.

UVIC

EMILI TEIXIDOR VILADECÀS

Doctor Honoris Causa de la Universitat de Vic

El rector de la Universitat de Vic, el Patronat de la Fundació Universitària Balmes, el Consell de Direcció, el professorat, els estudiants i el personal d'administració i serveis expressen el més sentit condol a familiars, amics i lectors per la mort de qui fou mestre, pedagog i escriptor.

Juny de 2012

Emili Teixidor
Autor

Els membres de la Societat d'Autors i Editors (SGAE) expressen el seu dol.

PUBLICITAT A L'ara

Horari comercial: podeu telefonar de 9 h a 19 h al 93 202 95 95
Fora d'aquest horari i els caps de setmana, envieu un correu electrònic a: paper@ara.cat